

17.08.2021

Valtiovarainministeriölle
valtiovarainministerio@vm.fi
essi.taavitsainen@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntö VM206:00/2020

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ALKOHOLI- JA ALKOHOLIJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Päivittäistavarakauppa ry:ltä (PTY) lausuntoa otsikkoasiassa. PTY kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Miedon oluen alennettu verotaso

Esityksessä ehdotetaan, että oluen alennetun verotason raja nostettaisiin 2,8 tilavuusprosentista 3,5 tilavuusprosenttiin etyylialkoholia. Muutos ehdotetaan toteutettavaksi siten, ettei sillä olisi nykyisillä kulutusmäärillä vaikutusta alkoholiveron tuottoon. Tästä johtuen ehdotetaan, että miedon oluen tuoteryhmän verotaso nostettaisiin 28,35 senttiin senttilitralla etyylialkoholia nykyisen 24,75 sentin sijaan. Alennettua olutveroa kannettaisiin puolestaan kaikista yli 0,5 mutta enintään 3,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävistä oluista.

Käytännössä muutos nostaisi yli 0,5 mutta enintään 2,8 tilavuusprosenttisen oluen veroa oluen vahvuudesta riippuen 3–12 senttiä litralta arvonlisävero mukaan lukien. Yli 2,8 mutta enintään 3,5 tilavuusprosenttisen oluen vero puolestaan laskisi arvonlisävero mukaan lukien 35–42 senttiä litralta nykyiseen verrattuna

PTY kannattaa alennetun verotason rajan nostamista 3,5 tilavuusprosenttiin alkoholia, mutta vastustaa veron nostamista yli 0,5 mutta enintään 2,8 tilavuusprosenttisen oluen osalta. Korotus ei ole perusteltu ottaen huomioon, että myynnin kasvu on viime aikoina ollut suurinta juuri alkoholittomien ja vain vähän alkoholia sisältävien oluiden tuoteryhmissä. Jos verokertymä halutaan säilyttää ennallaan alennetun verotason rajan nostamisen takia, tulisi korotus kohdistaa mietojen oluiden sijaan väkeviin viinoinhin ja muihin väkeviin juomiin.

Ei ole alkoholipoliittisesti ja terveysvaikutusten kannalta perusteltua korottaa jatkuvasti vain vähän alkoholia sisältävien juomien verotusta (mieto olut ja ykkösolut). Myös edellinen syksyllä 2020 toteutettu alkoholiveron korotus kohdistui prosentuaalisesti suurimpana tähän kategoriaan. Verotuksen tulee tukea siirtymistä miedompiin alkoholijuomiin ja vahvistaa tätä jo alkanutta trendiä. Korotus ei ole perusteltua myöskään kyseisen juomaryhmän vähäisen verokertymän takia.

Markkinoilla on toistaiseksi hyvin vähän tuotteita, joiden osalta esitetty veron alennus toteutuisi (yli 2,8 - 3,5 tilavuusprosenttia). Terveysvaikutusten osalta siirtymää kyseiseen tuoteryhmään on vaikea ennakoida, etenkin sitä siirrytäänkö tuotteisiin vahvemmista vai miedommista vastaavista tuotteista.

17.08.2021

Alkoholiveroja korotettaessa on muistettava, että korona-aika, kuluttajien kokemukset hyvin toimivasta ulkomailta tapahtuvasta etämyynnistä sekä Suomen todella korkea alkoholiverotuksen taso lisäävät myös alkoholin etämyynnin houkuttelevuutta. Valitettavan usein verot etämyynnin osalta jäävät kokonaan maksamatta, eikä tullilla ei ole resursseja valvoa asiaa. Samaan aikaan kilpailuolosuhteiden epäreiluus kasvaa suomalaisten yritysten kannalta, sillä edelleenkin esim. kauppa ei saa toimittaa max. 5,5 % alkoholijuomia, kotiinkuljetuksen yhteydessä, vaikka ikärajavaalvonta ja -tarkistus hoidettaisiin asianmukaisella tavalla. Epäreiluus on korostunut korona-aikana erityisesti riskiryhmien kohdalla. Oluen ostaminen kotiin kuljetettuna pientuottajalta, ruokakassin tai ravintolaruoan kotiinkuljetuksen yhteydessä on kielletty, mutta samaan aikaan on mahdollista tilata isoja määriä alkoholia kotiovelle toimitettuna. Sallimalla kotimaisille toimijoille mietojen alkoholijuomien etämyynti saataisiin varmistettua myös tarvittava ikärajavaalvonta.

Todettakoon lopuksi, että veroratkaisujen vaikutuksia tulee joka tapauksessa seurata huolella. Liian usein tehdyillä ja/tai väärin kohdennetuilla veroratkaisuilla voidaan heikentää alkoholilain tavoitteita ja vahvistunutta kuluttajien juomatottumusten muutosta kohti eurooppalaisempaa juomakulttuuria. Huomattakoon myös, että verotuksen muutosten toimeenpanosta aiheutuu myös aina kustannuksia yrityksille.

Kunnioitavasti

Päivittäistavarakauppa ry

Kari Luoto
toimitusjohtaja

Tea Taivalkoski
lakimies